



Laidiens: 27.03.2009., Nr. 49

Ministru kabineta noteikumi Nr.254

Rīgā 2009.gada 24.martā (prot. Nr.21 26.§)

Dabas lieguma “Vitrupe ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”

14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. dabas lieguma “Vitrupe ieleja” (turpmāk – liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;
 - 1.2. lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.
 2. Liegums izveidots, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku un augu sugu, smilšakmens atsegumu, mežu un saldūdens biotopu aizsardzību, kā arī veicinātu teritorijas ilgtspējīgu apsaimniekošanu.
 3. Lieguma platība ir 126 hektāri. Lieguma funkcionālo zonu shēma noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu robežpunktu koordinātas – šo noteikumu 2.pielikumā.
 4. Lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvo zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās lietošanas un izveidošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.
 5. Liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:
 - 5.1. regulējamā režīma zona;
 - 5.2. dabas lieguma zona;
 - 5.3. ainavu aizsardzības zona;
 - 5.4. neitrālā zona.
- ### **II. Vispārīgie aprobežojumi visā lieguma teritorijā**

6. Zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem vai lietotājiem aizliegts savā īpašumā vai lietojumā ierobežot gājēju pārvietošanos pa dabas taku, kas norādīta šo noteikumu 1.pielikumā un paredzēta lieguma apskatei.

7. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības informācijas statusu informācijai par liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

8. Visā lieguma teritorijā aizliegts:

8.1. veikt jebkādu darbību, kas negatīvi ietekmē teritorijai raksturīgo ainavu, izmaina tās kultūrvēsturiskās vides īpatnības un raksturīgos ainavu veidojošos elementus (piemēram, Vitrupes palieni, terases, smilšakmens atsegumus, krāces) vai samazina bioloģisko daudzveidību un ekoloģisko stabilitāti;

8.2. ierīkot jaunus atkritumu poligonus, kā arī piesārņot un piegružot vidi ar atkritumiem un uzglabāt atkritumus tiem neparedzētās vietās;

8.3. pļaut lauksaimniecībā izmantojamās zemes un meža lauces virzienā no malām uz centru, izņemot gadījumus, ja nelidzena reljefa apstākļos (piemēram, stāvas nogāzes, bedres, grāvji, izciļņi) tas nav iespējams darba drošības dēļ;

8.4. dedzināt sausās zāles un niedru platības;

8.5. no 15.aprīļa līdz 31.jūlijam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus, meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem un bīstamo koku (koki, kas apdraud cilvēka dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;

8.6. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektrolīniju uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

8.7. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tajā skaitā kvadricikliem, mopēdiem un pajūgiem, pa meža un lauksaimniecības zemēm, izņemot:

8.7.1. ja tas nepieciešams šo teritoriju apsaimniekošanai vai uzraudzībai;

8.7.2. valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu pārvietošanos, pildot dienesta pienākumus;

8.8. ierīkot nometnes, atpūtas vietas un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām, izņemot pagalmus un neitrālo zonu;

8.9. kurināt ugunscurus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kas nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos, izņemot ugunscurus pagalmos un ugunscurus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

8.10. rīkot autosacensības, motosacensības, ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības, kā arī rallijus,

treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

8.11. bojāt zemsedzi, vācot savvaļas ogas un sēnes;

8.12. uzstādīt vēja elektrostacijas;

8.13. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskajām vajadzībām;

8.14. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) pļavas un meža lauces, izņemot medījamo dzīvnieku piebarošanas lauces, kā arī neitrālo zonu;

8.15. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem (tai skaitā dalot kopīpašumu), kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem (izņemot īpašumus neitrālajā zonā);

8.16. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

8.17. ierīkot iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

8.18. mainīt dabisko virszemes un zemūdens reljefu, izņemot dabiskā virszemes un zemūdens reljefa maiņu, kas nepieciešama tādu darbību veikšanai, kuras atbilstoši šiem noteikumiem ir pieļaujamas;

8.19. lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svinu;

8.20. veikt jebkādas darbības, kuru rezultātā tiek mainīta *Vitrupes* krasta līnija un gultne, izņemot *Vitrupes* krasta līnijas un gultnes maiņu, kas nepieciešama upes dabiskā tecējuma, hidroloģiskā režīma atjaunošanai vai citiem dabas aizsardzības mērķiem;

8.21. bojāt un iznīcināt speciālās informatīvās zīmes, kā arī informācijas standus un labiekārtojuma objektus.

9. Visā lieguma teritorijā bez Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta (turpmāk – rezervāts) administrācijas rakstiskas atļaujas aizliegts:

9.1. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu;

9.2. būvēt un ierīkot jaunas hidrotehniskās būves un meliorācijas sistēmas;

9.3. organizēt brīvā dabā pasākumus un ierīkot nometnes, kur piedalās vairāk nekā 60 cilvēku, izņemot speciāli ierīkotu infrastruktūras un izglītojošu objektu apmeklēšanu un pārvietošanos pa ceļiem;

9.4. ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, dabas takas, informācijas standus, telšu vietas, tualetes).

III. Regulējamā režīma zona

10. Regulējamā režīma zona izveidota, lai aizsargātu teritorijā esošos īpaši aizsargājamus meža biotopus, īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas, kā arī citas teritorijā sastopamās īpaši aizsargājamās sugas un biotopus.

11. Regulējamā režīma zonā aizliegta saimnieciskā un cita veida darbība, izņemot:

11.1. aizsardzības režīma ievērošanas kontroli;

11.2. meža ugunsdzēsības un ugunsdrošības pasākumu īstenošanu, cilvēku glābšanu un meklēšanu;

11.3. ceļu uzturēšanu;

11.4. savvaļas sēņu, augu un to produktu ievākšanu un iegūšanu personiskajām vajadzībām;

11.5. pārvietošanos pa ceļiem un dabas taku, kas norādīta šo noteikumu 1.pielikumā;

11.6. meža monitoringu un meža inventarizācijas veikšanu;

11.7. medības.

12. Regulējamā režīma zonā aizliegta saimnieciskā un cita veida darbība, izņemot šādas darbības ar rezervāta administrācijas rakstisku atļauju:

12.1. īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai un saglabāšanai nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu īstenošana;

12.2. zinātnisko pētījumu veikšana;

12.3. vides monitoringa īstenošana;

12.4. dabas tūrisma organizēšana;

12.5. ceļu un elektrolīniju renovācija vai rekonstrukcija (darbi, kas nav saistīti ar zemes transformāciju un ceļu paplašināšanu);

12.6. izziņas un informācijas objektu (piemēram, dabas taku, informācijas stendu) ierīkošana;

12.7. koku sagāzumu izvākšana no ūdens, lai nodrošinātu caurceļotāju zivju migrāciju.

IV. Dabas lieguma zona

13. Dabas lieguma zona izveidota, lai aizsargātu Vitrupes ielejas ekosistēmu un ar to saistītos īpaši aizsargājamus biotopus un sugas.

14. Dabas lieguma zonā aizliegts:

14.1. veikt zemes transformāciju, izņemot zemes transformāciju ar rezervāta administrācijas rakstisku atļauju:

14.1.1. šo noteikumu 15.1.apakšpunktā minēto darbību veikšanai;

14.1.2. izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras (piemēram, dabas taku, skatu torņu, stāvlaukumu) ierīkošanai;

14.2. cirst kokus galvenajā cirtē un rekonstruktīvajā cirtē;

14.3. cirst kokus kopšanas cirtē (izņemot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus saskaņā ar šo noteikumu 15.5.apakšpunktu un citiem normatīvajiem aktiem), ja valdaudzes vecums pārsniedz:

14.3.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadu;

14.3.2. egļu, bērzu, melnalkšņu un ošu audzēm – 50 gadu;

14.3.3. apšu audzēm – 30 gadu;

14.4. izvākt sausus stāvošus kokus un kritalas, ja to kopējais skaits ir mazāks par 20 kokiem uz vienu hektāru. Ja to kopējais skaits ir lielāks, vispirms saglabā resnākos kokus visā to garumā;

14.5. ierīkot jaunus mežsaimniecības (komersantu) ceļus, kā arī paplašināt esošos ceļus un mainīt ceļa trases novietojumu;

14.6. būvēt un ierīkot hidrotehniskas būves un meliorācijas sistēmas, izņemot hidrotehniskas būves un meliorācijas sistēmas, kas nepieciešamas īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai, ja ir saņemta rezervāta administrācijas rakstiska atļauja;

14.7. ieaudzēt mežu vai pieļaut lauksaimniecības zemju dabisko apmežošanos.

15. Dabas lieguma zonā bez rezervāta administrācijas rakstiskas atļaujas aizliegts:

15.1. veikt inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī ceļu rekonstrukciju vai periodisko uzturēšanu;

15.2. atjaunot mežu stādot vai sējot;

15.3. vākt dabas materiālus kolekcijām;

15.4. veikt zinātniskos pētījumus;

15.5. cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, ja mežaudzes vecums pārsniedz šo noteikumu 14.3. un 18.4.apakšpunktā noteikto vecumu, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma;

15.6. izvākt no ūdens koku sagāzumus, lai nodrošinātu caurceļotāju zivju migrāciju.